

rozum
a cit

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ ROZUM A CIT

ZPRAVODAJ

LÉTO 2012

www.rozumacit.cz

V SOUČASNÉ DOBĚ NABÍZÍME NAŠE SLUŽBY V TĚCHTO PROJEKTECH:

PORADENSKÉ CENTRUM

Poskytujeme:

- informace o náhradní rodinné péči
- sociálně-právní poradenství
- psychologické poradenství a psychoterapii pro děti a náhradní rodiče
- pomoc při řešení obtížných rodinných situací
- mediaci při řešení konfliktů v rodinných vztazích
- podporu pro pěstouny-prarodiče, tety, strýce v rámci svépomocné skupiny pro příbuzenskou pěstounskou péči

tel.: 323 605 782, 733 102 901; e-mail: poradna@rozumacit.cz

Využijte také supervizi pro náhradní rodiče – neváhejte a obraťte se na nás na telefonním čísle: **323 605 782** nebo na: **poradna@rozumacit.cz**.

DOPROVÁZENÍ NÁHRADNÍCH RODIN

Nabízíme:

- dlouhodobou a intenzivní podporu náhradních rodin
- individuální práci s rodinou v domácím prostředí
- péči doprovázejícího pracovníka – „průvodce“
- odlehčující službu pro náhradní rodiny

tel.: 323 605 782; e-mail: doprovazeni@rozumacit.cz

tel.: 774 499 305; e-mail: odlehцени@rozumacit.cz

VZDĚLÁVACÍ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY

Pořádáme:

- odborné semináře
- víkendové tvůrčí a terapeutické pobyty
- arteterapeutické a dramaterapeutické letní pobyty
- setkání pěstounských rodin

tel.: 323 604 504; e-mail: sluzby@rozumacit.cz

OSVĚTA A PROPAGACE NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČE

- odborné publikace v oblasti náhradní rodinné péče
  - konference, diskuze, mediální výstupy
-

Pro koho jsou naše služby určeny:

- děti v náhradních rodinách
- mladistvé v náhradních rodinách
- náhradní rodiče
- biologické rodiče dětí svěřených do NRP
- odbornou i laickou veřejnost

Rozum a Cit má ve svých řadách tyto odborníky:

- psychologa
- sociálního pracovníka
- speciálního pedagoga
- psychoterapeuta
- arteterapeuta
- supervizora
- mediátora

NÁHRADNÍ RODINY POTŘEBUJÍ PODPORU SLUŽEB

VÁŽENÍ RODIČE, KOLEGOVÉ,

Nadační fond Rozum a Cit podporuje náhradní rodiny již patnáct let. Komplex služeb jsme prostřednictvím Občanského sdružení Rozum a Cit začali budovat před deseti lety. Naším základním přístupem je od počátku konkrétní pomoc konkrétnímu dítěti na základě osobní znalosti jeho situace. A tak navštěvujeme a poznáváme děti a jejich náhradní rodiny v celé České republice. Během let je těch navštívených a podpořených rodin již více než sedmset.

Vždy jsme vnímali, jak je pro pěstouny důležité, když se někdo zajímá o jejich starosti, jedná s nimi s respektem, pomáhá jim najít řešení jejich často obtížné situace, týkající se starostí s výchovou přijatých dětí či podmínek bydlení rodiny.

Zpočátku se jednalo o generaci pěstounů, kteří neprošli přípravami, nebyli příjemci žádné podpůrné služby. Pokud cítili, že potřebují pomoc odborníků, obraceli se na specialisty ve svém okolí, kteří bohužel často neměli zkušenost se specifiky dětí, které vyrůstají v náhradní rodinné péči. Děti, které prožily raná traumata, se musí vyrovnávat s poruchami attachmentu či následky citové deprivace způsobené ústavní výchovou.

Jediným odborníkem v oblasti NRP, se kterým byly rodiny v kontaktu, byl jejich sociální pracovník OSPOD. Ten však měl v rodině kontrolní roli, a tak z obavy, aby nebyly zpochybněny jejich rodičovské kompetence, pěstouni své starosti spíše skrývali.

Ve snaze poradit si svépomocí se vším, co pěstounství přináší, se pěstouni řídili rodičovskou intuicí. Často velmi správně. Cítili, že děti potřebují hodně lásky, pozornosti, potřebují pocit bezpečí, neustálé ujišťování, že i když se jim něco nepovede nebo budou zlobit, nepřijdou o své „doma“. Na druhé straně vnímali i jejich potřebu jasně vymezených hranic, řádu, stability.

Jsou však témata náhradního rodičovství, která potřebují podporu odborníků. Jak pomoci dětem zaplnit prázdná místa v jejich historii, jak budovat jejich identitu, zdravé sebevědomí, jak vytvořit pozitivní obraz jejich vlastních rodičů tak, aby si mohly vážit samy sebe? Jak si případně poradit s kontaktem s biologickými rodiči, aby byl pro všechny bezpečný? Jak neopomenout a ošetřit potřeby svých vlastních dětí? Jak nepřecenit své síly, myslet i na vlastní potřeby a potřeby manželského partnerství pěstounů? To jsou ta základní.

Vzpomínám si na návštěvu v jedné „velké“ pěstounské rodině, kde vyrůstaly i dvě děti romského etnika ve věku kolem deseti let. Pěstounka mě hned na úvod mé návštěvy varovala, abychom nehovořili o romství, protože své děti vychovává v domněnání, že jsou většinového etnika. Prý, aby to měly v životě snazší. Při pohledu na chlapce a dívku jsem si říkala, jak dlouho tomu ještě mohou věřit a zda vůbec. A jak se budou vnímat, až se dozví pravdu.

S takovými přístupy se již dnes naštěstí nesetkáváme.

Léta osvěty a podpory ze strany zejména neziskových organizací přispěla k profesionalizaci náhradní rodinné péče. I my jsme během let zaváděli služby, které reagovaly zejména na potřeby klientů, ale i na současné vědecké poznatky.

Pokud v současné době hovoříme o trošku „jiném“ pěstounství, než s jakým jsme se setkávali před deseti, patnácti lety, neznamená to, že bychom si nevážili péče, kterou poskytovali pěstouni i bez podpory služeb. Tisícům dětí vytvořili domov, dali jim rodičovskou lásku, a tak i šanci na lepší život.

To, že dnes vnímáme náhradní rodičovství jako podporovanou a reflektovanou službu dítěti a státu, je však nepochybně ve prospěch kvality péče.

Náhradní rodiče jsou součástí multidisciplinárního týmu a ve spolupráci s dalšími odborníky je naplňován individuální plán ochrany dítěte, které v rodině vyrůstá. Děti přicházející do náhradních rodin jsou křehké, často zraněné bytostí, a tak hledání té nejlepší cesty k jejich uzdravování a výchově je na místě. Kvalita péče je podmíněna pečlivým vyhodnocením situace ohroženého dítěte, dostatečnou přípravou vhodných zájemců o náhradní rodičovství, vhodným spárováním dítěte a náhradní rodiny a následnými službami, které budou péči doprovázet.

Od právě schvalované novely zákona o sociálně-právní ochraně dětí očekáváme, že budou podpůrné služby zavedeny a zpřístupněny pro všechny náhradní rodiny. Dosud záleží na vás náhradních rodičích, zda o podporu stojíte a zda ji vyhledáte.

Zpětná vazba od našich klientů a jejich spokojenost je pro nás nejen oceněním, ale i potvrzením smysluplnosti naší práce.

A tak, pokud máte téma, se kterým byste potřebovali pomoci, hledáte odpovědi na nějaké otázky týkající se náhradního rodičovství, neváhejte nás kontaktovat.

Přeji vám hezké čtení a odpočinkové léto.

Jaroslava Málíková
ředitelka OS

VZDĚLÁVACÍ A TERAPEUTICKÉ SLUŽBY

Projekt nabízí náhradním rodinám možnost vzdělávání, vzájemného setkávání a výměnu zkušeností.

Pro rodiny pořádáme víkendové akce, semináře a letní pobyty.

Pro mladistvé, kteří vyrůstají v náhradní rodinné péči, pořádáme několikrát do roka prodloužené víkendy.

KLUB NÁHRADNÍCH RODIN

Již druhým rokem se pravidelně scházejí náhradní rodiče a rodiče, kteří teprve žádají o náhradní rodinnou péči.

Scházejí se pravidelně každý měsíc, většinou první pátek v měsíci, v ZŠ U Říčanského lesa, Školní 2400/4.

Od září až do prosince nabídneme rodinám témata – supervize, muzikoterapie, jemná dotyková terapie a attachment, vánoční setkání.

Příspěvek od náhradní maminky Kláry, která vede program pro rodiče.

„První pátky v měsíci mřím z práce rovnou do jedné říčanské školy, ve které si dávají dostaveníčko náhradní rodiny. Je to už více než rok, co jsme se tam poprvé setkali. A od té doby se vyjma letních prázdnin setkáváme každý měsíc. Pokaždé je to jiné, pokaždé jedinečné. Některé rodiny chodí pravidelně, některé jen jednou za čas, stále se objevují noví účastníci. Někdo má dětí více, někdo méně, někdo je rodičem adoptivním, někdo je pěstounem. Některé rodiny mají biologické děti, jiné ne. Někteří jsou náhradními rodiči již dlouho, jiní jsou na začátku cesty. Prošli přípravami a čekají na svěření dítěte do péče. Objevili se i čekatelé na pěstounskou péči.

Náplň klubů je stejně pestrá jako její účastníci. Na každý klub si zveme odborníka na určité téma, o kterém si pak povídáme, často je náplní supervizní setkání, při kterém se supervizorkou můžeme řešit naše rodinné problémy.

Občas se mě někdo, kdo není náhradním rodičem, ptá, proč se vlastně takových setkání účastním. Vysvětlit to člověku, který nemá s adoptí nebo pěstounstvím žádné zkušenosti, není snadné. Kluby jsou prostě místem, kde nemusím některé věci složitě vysvětlovat, ani nemusím obhajovat své rodičovství, nemusím se bát říct, co cítím. Je to místo, kde můžu bezpečně sdílet radosti, starosti i obavy. Pohled lidí, kteří znají specifika náhradní rodinné péče „zevnitř“, ze svého života, je v některých chvílích zvlášť cenný. A rady ještě cennější. Je prostě fajn vědět, že jsou i jiné náhradní rodiny – pro nás rodiče, ale i pro naše děti.

Velké poděkování patří OS Rozum a Cit, které kluby organizuje, zajišťuje lektory a prostory, především Martině Smutné, která má vše na starosti. A ještě větší poděkování patří Petře Štětkové a jejímu dobrovolnickému týmu, díky kterým jsou naše děti po celou dobu trvání klubu v bezpečí a ještě si užívají pestrý program. A budoucnost? Doufám, že kluby budou fungovat dál tak, jak fungují. Přeji si, aby k nám našly cestu další rodiny včetně těch, které na nového člena teprve čekají. Těším se na další milá setkání se „starými známými“, na nová přátelství mezi dospělými i dětmi. Těší mě, že se naše životní cesty potkávají.“

Klára Dvořáková

A jak vidí klubová setkání maminka Blanka, která se účastní klubových setkání pravidelně?

„Dobrý den, jsem maminkou 3 adoptivních dětí, kterým v současné době je 4, 12 a 14 let. Všechny děti se k nám do rodiny dostaly jako malá miminka. Dva mladší jsou chlápci a nejstarší je dívka.

Už když dcera byla malá, tak kolem 1 roku, zjistila jsem, že moje mateřství je v mnohém stejné jako biologické, ale v mnohém také velice odlišné. Přeci jenom si naše dítě neslo do života něco, co bylo jiné. V mnohém se i chovalo rozdílně, vyvíjelo se jinak, než jeho vrstevníci, kteří přišli na svět v láskyplném, ničím extrémně zásadním nepoznamenaném svazku dvou milujících se lidí. I já sama jsem v tom plavala, o manželovi ani nemluvě. Na jedné straně jsme měli vytoužené a vymodlené miminko a na druhé straně se začalo ukazovat, že ne vše bude standardní a že rozhodně dítě není nepopsaný, ničím nezatížený uzlíček.

V té době jsem poprvé začala pociťovat potřebu najít někoho, kdo je na tom stejně jako my. Někoho, kdo by pochopil, o co jde. Komu se mohu svěřit se svými zážitky, obavami, ale i pokroky a radostmi. Někoho, před kým si nemusím na nic hrát a nemusím lhát o původu dítěte a vymýšlet si historky, proč je takové a makové. Někoho, kdo by mi vůbec věřil některé moje zážitky a postřehy z výchovy přijatého dítěte.

A stal se zázrak. Na srazu náhradních rodičů v kojeneckém ústavu jsem se seznámila s paní, dodnes mojí velice vzácnou přítelkyní, která měla také malé dítě v osvojení. A bylo to. Postupně se náš spolek rozšířil na několik rodin, které jsme se stýkaly, věděly o sobě, znaly pozadí svých rodinných příběhů, znaly svoje starosti a radosti, věděli jsme, že v tom všem nejsme sami, že nejsme sami náhradním rodiče ve vesmíru, že nás je plno. A i pro děti to je dobré, znají své kamarády, co jsou „z břicha“, ale také ty co jsou „z domečků“. Berou to, jak přišly do rodiny, jako normální, prostě to tak někdy je. Vědí, stejně jako my rodiče, že v tom nejsou samy a že i některé jiné děti jejich vlastní biologičtí rodiče odmítli. Mohou se o tom spolu bavit a věřím, že je to pro ně velmi cenné i do budoucna, až budou ještě starší, než jsou teď.

A proto jsem se rozhodla navštěvovat klub náhradních rodičů. Navštěvuji ho proto, že si zde mohu otevřeně, bez předsudků popovídat o tom, co mě trápí, s čím se doma potýkáme. Ráda sdílím i naše úspěchy a radosti.. Vím, že mě přítomní lidé pochopí, budou mi věřit i zážitky pro běžnou populaci neuvěřitelné. Také vím, že já sama ze zážitků ostatních načerpám novou sílu, poučím se z jejich řešení daných situací, poznám příběhy jiných rodin, pochopím, že my doma jsme na tom stejně jako v jiné náhradní rodině od vedle, že rodina od vedle má stejné zážitky jako my a že v tom všem nejsme sami.

Důležité pro mě také je, že naše děti si návštěvu klubu zamilovaly. Pokud si někdy říkám, že se mi jít do klubu zrovna časově nehodí, tak hned si na to odpovím, že syn by byl smutný a že bych ho připravila o velmi pěkně prožitý čas s kamarády. Myslím si, že „sdílení“, jak se oficiálně říká potřebě mít někoho, kdo je na stejné lodi jako my, je velice důležité a že Klub náhradních rodičů je pro tento účel ideální. Každopádně se může stát i místem, kde člověk najde přátele. Myslím, že to velmi jasně řekla jedna spolu-adomaminka: „Na naší adopci je jednou z nejhezčích věcí i to, že jsem potkala tebe.“

Blanka Weisskopfová

Přijďte mezi nás!

PLÁN AKCÍ NA 1. POLOLETÍ 2012

14. června

JAK POHLADIT, VYCHOVAT A PUSTIT DO ŽIVOTA

Ucelený blok seminářů určený zejména pro rodiče, kteří vychovávají v náhradní rodinné péči dítě s handicapem.

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Sexualita u dětí s handicapem – Petr Eisner

Seminář nabídne teoretické i praktické bloky na téma: Dítě a sexualita, Sexualita v rodině, Jaká je důležitost naplnění sexuálních a vztahových potřeb v životě člověka, Práce s intimitou.

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha

15.–17. června

VÍKEND POUZE PRO MLADÉ LIDI

Sebezpoznávací akce pro mladé lidi – Bc. Jakub Kabíček

Místo konání: Opatství Želiv, Pelhřimov

PLÁN AKCÍ NA 2. POLOLETÍ 2012

9.–13. července

LETNÍ POBYT PRO RODINY I.

Relaxačně tvořivé techniky s prvky arteterapie – Bc. Jakub Kabíček

Místo konání: Penzion V Lukách, Dlouhá ves, Sušice

23.–27. července

LETNÍ POBYT PRO RODINY II.

Muzikoterapie – manželé Kratochvílovi

Místo konání: Opatství Želiv

9.–12. srpna

LETNÍ POBYT III. PRO RODINY, KTERÉ VYCHOVÁVAJÍ DĚTI S HANDICAPEM Z CYKLU:

JAK POHLADIT, VYCHOVAT A PUSTIT DO ŽIVOTA

Jemná dotyková terapie – Martina Smutná

Místo konání: Kolpingova rodina Smečno

9.–12. srpna

LETNÍ POBYT PRO MLADISTVÉ VYRŮSTAJÍCÍ V NÁHRADNÍ RODINNÉ PÉČI

**Zázitkové setkání mladých lidí s prvky finanční gramotnosti
– Velký vůz o.s.**

Místo konání: Osinalice - Liběchov

20.–24. srpna

LETNÍ POBYT PRO RODINY IV.

Dramaterapie – MgA. Václava Křesadlová

Místo konání: Penzion Immanuel, Ždírec nad Doubravou

13. září

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Hyperaktivita u dětí, Emoční projevy – Mgr. Tereza Pemová

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha

20. září

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Dětská a dorostová psychiatrie – lektor bude upřesněn

Místo konání: Barevný svět dětí, Praha 2

11. října

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE Z CYKLU:

JAK POHLADIT, VYCHOVAT A PUSTIT DO ŽIVOTA

Supervize pro rodiče, které vychovávají děti s handicapem

– Mgr. Jaroslava Máliková

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha

13.–14. října

VÍKEND PRO RODINY S DĚTMI

Biologické dítě v náhradní rodinné péči, biologické dítě mezi přijatými dětmi – Mgr. Tereza Gardiner

Místo konání: Kolpingova rodina Smečno

10.–11. listopadu

VÍKEND PRO RODINY S DĚTMI Z CYKLU:

JAK POHLADIT, VYCHOVAT A PUSTIT DO ŽIVOTA

Muzikoterapie pro rodiny s handicapovanými dětmi – Drum circle

– Mgr. Jiří Štěpa a Jaromír Fiala

Místo konání: Kolpingova rodina Smečno

23.–25. listopadu

VÍKEND POUZE PRO MLADÉ LIDI

Zážitková akce pro mladé lidi na téma „finanční gramotnost“, která navazuje na dané téma z roku 2011 a 2012 – skupina ProFiG

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha

15. – 16. prosince

SEMINÁŘ POUZE PRO RODIČE

Supervize náhradních rodičů – PaedDr. Michael Chytrý

Místo konání: Fond ohrožených dětí, Praha

PLATBY NA ROK 2012:

Druh akce	PLATBA	ZÁLOHA
Víkendová akce pro celé rodiny		
dospělý	600,–	500,–/rodina
dítě do 18 let	200,–	
Letní pobyt		
dospělý	1 600,–	1000,–/rodina
dítě do 12 let	800,–	
Víkend pro mladé lidi		
mlaďoši (15–22 let)	500,–	200,–/osoba
Semináře pouze pro dospělé		
	300,–	200,–/osoba

Cena jednotlivých víkendů může být upřesněna dle programu víkendu a bude uvedena v pozvánkách na jednotlivé akce.

Uvedené ceny zahrnují příspěvek na lektora, ubytování a stravné (50 % lektorné, 30 % ubytování a 20 % strava).

Zálohové platby na jednotlivé akce klient zasílá ihned po písemném nebo telefonickém přihlášení. Klient je na akci závazně přihlášen po obdržení zálohové platby na účet OS Rozum a Cit.

Předběžné rezervace termínů a informace o jednotlivých akcích získáte na:

tel.: 323 604 504; e-mail: sluzby@rozumacit.cz

Kontaktní osoby: Martina Smutná a Lenka Hryzová

POZVÁNKA NA AKCI PRO MLADÉ LIDI!

STREET ART NA ŽELIVĚ

15.-17. 6. 2012

- již druhá akce pod vedením Jakuba Kabíčka
- proběhne formou zážitku jako celovíkenové setkání na Opatství Želiv
- cílem akce je: zážitek, potkat se s novými lidmi s podobnou životní zkušeností, dozvědět se něco o sobě a ostatních, užít si legraci, zkusit něco nového...
- zkusíte si udělat graffiti (tag, šablonu...)
- STREET ART A GRAFFITI - vandalství vs. umění ?
- pro rodiče: **Nebojte se, nevychováváme sprejerů!**

TAKHLE BY VÁS RÁDI POZVALI MLADÍ LIDÉ Z DUBNOVÉ AKCE:

„Holky a kluci, tohle je pozvánka na víkend plný zábavy. Celý tento víkend si plně užijete skvěle naplánovaný program, který tu je. Jsou tu skvělí lidé!! Můžu Vám slíbit, že si to tu užijete!!! Nejvíce se mi líbilo Graffiti a noční procházka Prahou.“ **Honza**

„Takže holky a kluci, chtěl bych vás pozvat na víkend, který si jen tak neužijete, jsou tady pro vás programy, práce, kreslení a taky si vyzkoušíte sprejování na papír, který si pak můžete odnést s sebou. Takže neváhejte, sbalte věci a honem sem.“ **Milan**

PŘÍPADOVÉ KONFERENCE V OBLASTI PÉČE O OHROŽENÉ DÍTĚ – NABÍDKA VZDĚLÁVÁNÍ

Občanské sdružení Rozum a Cit je jedním z průkopníků případové práce na poli náhradní rodinné péče. V rámci projektu “Systém péče o sociálně znevýhodněné děti ve Středočeském kraji” jsme tuto metodu zaváděli do praxe od roku 2009. Konkrétně to znamenalo, že jsme organizovali (svolávali) a facilitovali (vedli) více než 50 případových konferencí, převážně ve Středočeském kraji a Praze. V roce 2011 jsme se podíleli na vytvoření Metodické příručky případových konferencí pro MPSV, která je určena všem pracovištím OSPOD v ČR.

ZÁJEMCŮM Z CELÉ ČR, STÁTNÍM I NEZISKOVÝM ORGANIZACÍM, NABÍZÍME NÁSLEDUJÍCÍ AKTIVITY

(všechny aktivity jsme schopni zrealizovat přímo pro jednotlivá pracoviště v místě jejich působnosti):

- **případové konference na klíč** – kompletní realizace případové konference nebo facilitace případové konference
- **seminář „Jak uspořádat případovou konferenci“** – cílem semináře je podat jednoduchý návod, malá doporučení a inspiraci pro vlastní cestu při realizování případových setkání
- **dvoudenní tréninkový seminář „Facilitační dovednosti nejen pro vedení případových konferencí“** – cílem semináře je seznámit účastníky se základními pravidly a principy při facilitování případové konference a nacvičit základní dovednosti k tomu potřebné
- **pětidenní výcvik „Facilitační dovednosti nejen pro vedení případových konferencí“** – určený pro ty, kteří budou mít zájem své facilitační dovednosti dále rozvíjet a stát se tím, kdo bude případové konference facilitovat pravidelně i v těžších případech
- **supervizní setkání** – určené pro ty, kdo již případové konference zrealizovali a chtějí dále pracovat na sobě a na rozvíjení této metody

Bližší informace naleznete na internetových stránkách <http://www.rozumacit.cz/obcanske-sdruzeni/projekty/pripadove-konference> nebo se můžete obrátit na koordinátorku projektu Vzdělávací a terapeutické služby – Martina Smutná, **tel.: 774 416 879; e-mail: sluzby@rozumacit.cz**

PŘÍPADOVÁ KONFERENCE – POMOC NEBO KOMPLIKACE?

Díky novele zákona o sociálně právní ochraně dítěte, která by měla vstoupit v platnost v lednu 2013, by se do běžné praxe sociálních pracovníků OSPOD měla dostat i metoda případových konferencí.

Již dva roky vzděláváme odborníky, pořádáme přednášky, semináře a výcviky, které všem zúčastněným pomohou začít s touto metodou efektivně pracovat.

Opakovaně se setkáváme s tím, že na začátku převládá strach z neznámého. Ve chvíli, kdy účastníci našeho vzdělávání pochopí, jak moc jim (a především jejich klientům) může být tato metoda užitečná, začne je „bavit“ a minimálně si ujasní, zda by chtěli být v roli svolavatele, organizátora nebo facilitátora. I takové zjištění považujeme za velmi užitečné. Mnozí z absolventů našeho semináře a výcviku „Facilitační dovednosti nejen pro vedení případových konferencí“ začali sami případové konference pořádat a šíří tak tuto metodu dál ve svém okolí. Svou vlastní dobrou praxí odbourávají strach z něčeho, co se zpočátku může zdát jako další komplikace, nařízení bez většího smyslu. Snad nejpodstatnější však zůstává základní východisko – spolu s klientem (a v našem pojetí většinou i spolu s ohroženým dítětem) hledáme při setkání všech, kdo mohou klientovi pomoci, co nejlepší - nejpříjemnější východisko z jeho složité situace. Nejedná se tedy o setkání odborníků za zavřenými dveřmi, ale o partnerský dialog vedený facilitátorem vzdělaným v této metodě. Jedině tak se může stát metoda případových konferencí skutečnou pomocí, přínosem nejen klientovi, ale i samotnému sociálnímu pracovníkovi.

Všem, kdo by se o této metodě chtěli dozvědět více, vzdělat se v ní, případně sdílet svoje zkušenosti, nabízíme naše služby, které se nám daří realizovat také díky podpoře Nadace Terezy Maxové dětem a podpoře MPSV.

Lucie Salačová

Takto vidí případovou konferenci čerství absolventi dvoudenního semináře „Facilitační dovednosti nejen pro vedení případových konferencí“ z Olomouckého kraje .

PORADNA

PRARODIČE PĚSTOUNI A PŘIPRAVOVANÁ NOVELA ZÁKONA O SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANĚ DĚTÍ

V letním zpravodaji 2011 jsme vás informovali o změnách, které se chystají v novele zákona o sociálně-právní ochraně dětí. Novela je zatím stále v procesu schvalování a její konečnou podobu ještě neznáme.

Od března 2011, kdy proběhlo mimořádné setkání prarodičů pěstounů (viz článek Zpravodaj léto 2011), se událo hned několik aktivit, jak ze strany prarodičů pěstounů, tak našeho sdružení.

Připomínkovali jsme novelu zákona, připomínky jsme rozeslali i příslušným poslancům, s některými z nich proběhla i osobní setkání. Kolegyně vystoupily v médiích a na seminářích, kde na tuto problematiku poukázaly a aktivně se účastnily kulatých stolů a mezirezortních výborů, které novelu projednávaly.

Velmi nás potěšil i zájem prarodičů o účast na zasedání výborů, které novelu řeší. Prarodiče nás sami oslovili, zda bychom je mohli informovat o termínu konání zasedání a zda bychom oslovili i ostatní prarodiče, kteří jsou našimi klienty. Prarodiče se pak domlouvali mezi sebou a společně opravdu na zasedání výboru pro sociální politiku zašli. Vyjádřili zde svůj nesouhlas s tou částí novely zákona, v níž se hovoří o této pěstounské skupině a kde hrozilo odnětí odměny pěstouna. Někteří z prarodičů píší i své připomínky v dopisech, které zasílají příslušným poslancům. Aktivně vystupují v médiích, která je dnes již sama oslovují. Dělají vše, co mohou, aby své zájmy uhájili.

Za své prarodiče bojují i sama vnoučata, jimi vychovávaná. Jako například v tomto dopise.

„Dobrý den,

chystaná novela týkající se odebrání dávky odměny pěstouna prarodičům se týká i mne. Chtěla jsem se Vás zeptat, zda má moje babička nějakou možnost o dávku znovu požádat? Také by mne zajímalo, jestli bych mohla mít dlouhodobější brigádu či práci na poloviční úvazek, i když pobírám dávku na úhradu potřeb dítěte? Pokud totiž nastane situace, že babička o oněch 3 126 Kč přijde, náš rodinný rozpočet na tom bude špatně. Jsem totiž studentkou vysoké školy a peníze, které dostávám prostřednictvím dávky na úhradu potřeb dítěte, využívám ke studiu, ošacení, placení internetu a dalších důležitých věcí. Ráda bych babičce pomohla s novou situací alespoň tím, že bych si našla práci a tím jí mohla dávat více peněz na domácnost.

*Předem mnohokrát děkuji za odpověď.
S pozdravem Markéta.“*

O dopis jsme se s vámi rádi podělili, ale věříme, že prarodiče pěstouni o příspěvky státu nepřijdou. Naopak se jim dostane i podpůrných služeb tak, jak to zatím z návrhu novely vyplývá.

Lenka Hanousková

POHLED ZE VNITŘ: Z DOPISU MARTY, KTERÁ VYRŮSTALA V PÉČI SVÉ BABIČKY

„Vážení čtenáři, vážení prarodiče, možná se nyní ocítáte v nelehké situaci a přemýšlíte, jak to vše bude dál. Přemýšlíte nad tím, jak vyřešit situaci ohledně výchovy svého vnoučete. Věřte však tomu, že nejste sami. Někteří prarodiče se ocitli ve stejné životní situaci jako Vy, řeší stejné či obdobné problémy, které v životě rodiny mohou nastat.

Sama jsem studentkou VŠ oboru sociální práce, na které budu nyní skládat státní zkoušky. Neměla jsem to lehké, prošla jsem si těžkými chvílemi. A byla to právě má babička, které jsem vděčná za to, jakým způsobem mne vychovala, jaký mi utvořila pohled na svět. Babička se mě snažila vychovat tak, abych si sama uvědomovala to, co je pro mne důležité a jak jít tou správnou cestou. Nyní jsem jí za to vděčná. Babička se mi nesnažila snést „modré z nebe“, nezakazovala nebo nepřikazovala, nabízela své zkušenosti a dobré rady. Dala mi ten nejdražší poklad na světě, svoji lásku.“

Marta Řezníčková

DOPROVÁZENÍ A ODLEHČENÍ

PROJEKT DOPROVÁZENÍ JE OTEVŘEN I BIOLOGICKÝM RODIČŮM

Podstatou projektu Doprovázení, jak už sám název napovídá, je doprovod. Průvodce – zaměstnanec OS Rozum a Cit, doprovází rodinu během části její životní cesty. Vztah mezi průvodcem a rodinou se zakládá na vzájemné důvěře. Rodina dovoluje průvodci vstoupit do jejího intimního prostoru, poznat všechny její členy a otevřít problémy, se kterými si sama neví rady. Průvodce rodině nabízí své profesní zkušenosti a dovednosti, svůj nezávislý pohled a může tak rodinu posunout dále v jejím vývoji, často i za pomoci dalších kolegů, například terapeutů. Rodina má také možnost zúčastnit se setkání ostatních rodin zapojených do projektu Doprovázení. Během takových setkání může rodina poznat nejen další zajímavé lidi, ale díky odborně vedenému programu často objeví i nové, dosud netušené pohledy na své vlastní členy.

V současné době doprovázíme 10 rodin – ve dvou rodinách jsou děti svěřeny do péče prarodičů – pěstounů, v jedné rodině jsou děti svěřeny do péče své biologické sestry, v jedné rodině jsou děti svěřeny do péče svého biologického strýce, čtyři rodiny mají děti v pěstounské péči a jedna rodina není rodinou náhradní, děti vyrůstají u své biologické matky.

Z těchto 10 rodin je 6 rodin možné doprovázet díky podpoře Nadace OKD. Unikátní projekt Bezpečný začátek – podpora „připoutání se“ dětí přijatých do náhradních rodin, nastavuje novou kvalitu v podpoře doprovázených rodin. Tři rodiny zapojené do tohoto projektu byly podpořeny nejen OS Rozum a Cit, ale také OS Šafrán dětem, které s dětmi pracovalo dříve, než byly svěřeny do rodin, již během jejich pobytu v ústavu. Na přechod do rodin byly děti připraveny a podpořeny v jejich jedinečném vlastním vývoji. Rodiny zapojené do projektu Bezpečný začátek měly také možnost společně absolvovat seminář na téma komunikace a jemná dotyková terapie. Na závěr projektu ještě proběhne jeden společný víkend rodin. Celý projekt bude uzavřen v rámci kulatého stolu, kde budou informace získané v tomto projektu předány odborné veřejnosti.

Díky projektu Bezpečný začátek jsme byli obohaceni i my sami, získali jsme zkušenost s „jiným druhem“ klienta. Jedná se o biologickou maminku dvou holčiček ve věku 3 a 1 rok, která se po neshodách se svým manželem – otcem holčiček, ocitla v psychiatrické léčebně a nemohla se tak o děti starat. O starší dceru v té době pečovali prarodiče, mladší byla umístěna do kojeneckého ústavu. Právě v té době s maminkou začaly pracovat „šafránové pracovnice“ a po stabilizaci jejích domácích poměrů, kdy jí byly děti vráceny do péče, docházely

pracovnice OS Šafrán dětem i do rodiny. Maminka přijala také nabídku našeho projektu Doprovázení a navázala spolupráci s naší průvodkyní. I když se nejedná o náhradní rodinu, tedy není naším typickým klientem, má takováto spolupráce pro rodinu velký význam a dopomáhá k její stabilitě. Během společného setkání rodin zapojených do projektu Bezpečný začátek došlo navíc k zajímavé situaci. Na závěr setkání právě tato maminka poděkovala pěstounům za to, co pro děti dělají. Pojmenovala situaci svým životním příběhem poodkryla pěstounům, kdo jsou to biologické matky, které se ocitnou v nesnázích. Popsala, jak se stane, že se o své děti nemohou starat.

Zřejmě všichni z nás někdy využili doprovodu – někoho, kdo jim stál po boku v situacích, které nebyly zrovna lehké. Umíme si tedy představit, jak a v čem nám náš doprovod pomohl. Pokud dokážeme doprovázet rodiny, které jsou ochotny starat se o ohrožené děti v jejich těžkých obdobích, napomůžeme tím rychleji k jejich stabilitě a navrácení do stavu, kdy už pomoc potřebovat nebudou. Právě to je cílem našeho projektu Doprovázení.

Lucie Salačová

SESTRA NEBO MÁMA? VÝPOVĚĎ KLIENTKY Z PROJEKTU DOPROVÁZENÍ.

Jsme pětičlenná rodina. Manžel Jiří (36 let) a já Jana (24 let) máme v pěstounské péči mé tři sourozence Verunku, Michaelku a Milánka. Na základě soudního rozhodnutí k nám děti přišly z Klokánku, protože naše společná matka se o ně špatně starala.

Děti si u nás velmi rychle zvykly, protože už dříve k nám jezdily na návštěvy a na prázdniny. Nikdy se jim nechtělo odjíždět. Měli jsme u sebe i mou sestru Kristýnu (16let), která ze začátku byla hodně ráda, že u nás je, ale po návštěvách u mámy a s přibývajícím věkem, se nakonec rozhodla bydlet u matky.

Milánek (14 let) se u nás zabydlel velmi rychle. Dřív to byl takový introvertní kluk, měl po většinou smutnou náladu. Když byl u nás na prázdninách a musel pak domů, posmutněl a skoro brečel, že chce zůstat u nás. Přání se mu vyplnilo a dnes byste ho nepoznali. Je to veselý, živý kluk, který vyžaduje společnost a zábavu.

Michaelka (8let), než k nám přišla, špatně mluvila, nechtěla se s nikým moc bavit. Z návštěv u nás se do Klokánku vracela smutná a uplakaná. Dnes je šťastná a hodně upovídaná, ráda si hraje, vyžaduje pozornost a je z ní velký šibal. Takový andílek s čertíkem dohromady.

Veronika (12 let) byla velmi plachá, bála se každého zvýšeného hlasu, stahovala se do sebe. Když se na ni podíváte teď, je to veselá, usměvavá holčička, která ráda pomáhá a je s ní legrace. Ještě mám brášku Davida (19 let), se kterým si píšu a občas se navštěvujeme. Dřív jsme se hodně hádali a prali, byli jsme malí a praštění, ale dnes mohu říct, že mám nejlepšího bratra na světě.

Do projektu Doprovázení OS Rozum a Cit jsme se dostali díky naší sociální pracovníci paní Velechovské, která nám chtěla pomoci s péčí o děti. Chtěla nám také pomoci v tom smyslu, abychom se lépe poznali a věděli jak proniknout do dětských dušiček. Zavolali jsme tedy do Rozumu a Citu a domluvili jsme se s velmi hodnou paní Kunešovou, která nás doprovází a která nám velmi pomáhá ve vztazích mezi námi a dětmi.

S Míšou proběhlo arteterapeutické sezení, jelikož má trochu problémy ve škole (čekáme, jak dopadne psychologické vyšetření, na které jsme objednaní). Kreslení se jí velmi líbilo a byla z něj nadšená. Co se týče mě a manžela, dozvěděli jsme se spousty zajímavých věcí. Myslím, že tato sezení by se měla s dětmi dělat častěji, ono totiž je kreslení a kreslení, z toho arteterapeutického se dá vyčíst hodně užitečných věcí o dítěti. Například s Míšinou třídní učitelkou třídní jsme neměli moc dobrou komunikaci. Myslíme si (což se také ukázalo v arteterapeutickém

sezení), že Míša má strach z paní učitelky a já jsem na tom byla podobně. S paní Kunešovou jsme tento problém probraly a vydaly se za paní učitelkou společně. Byla jsem velmi ráda, protože jednání mezi mnou a paní učitelkou, a také mezi Míšou a paní učitelkou, se poté zlepšilo.

Díky projektu Doprovázení jsme se na víkendovém setkání pro rodiče a děti seznámily s novými lidmi. Odpočinula jsem si a zároveň jsem se nenásilně vypovídala z problémů, které mě již nějakou dobu tížily. Myslím si, že mi to pomohlo v přemýšlení o řešení věcí do budoucna. Další důvod mého dobrého pocitu z víkendového setkání byla skutečnost, že jsem mohla pracovat se svými dětmi (sourozenci), což není doma téměř nikdy možné. Děti byly nadšené, protože jsou manuálně zručné a mají rády hudbu. Na tomto setkání se našlo obojí a ještě něco navíc. Ani se nám nechtělo domů :-)

Co se týče vztahu mezi mnou a naší matkou, není moc dobrý. Komunikujeme spolu pouze tehdy, když se domlouváme, zda k ní děti pojedou na prázdniny. S paní Kunešovou jsme řešily i tento problém a na její radu jsem se snažila udělat první důležitý vstřícný krok. V dubnu, kdy jsem si jela pro svou nejmladší sestřičku Markétku, která je dosud v matčině péči, jsme se kupodivu ani nepohádaly. Hádka je přitom u nás povětšinou vstupní rituál. Jsem vděčná alespoň za tento pokrok. Velmi nám pomáhá manželova maminka Jana, která k nám jezdí na víkendy. Pomáhá nám jak finančně, tak i psychicky. Jsem moc ráda, že ji máme :-)

Jsem ráda, že spolupracujeme s programem Doprovázení. Poznali jsme nové příjemné lidi, v rodině jsou lepší vztahy (víme, jak lépe komunikovat s dětmi) a vždy se odreagujeme na setkáních, která se v tomto programu pořádají. Celá naše rodina by chtěla poděkovat paní Kunešové, která nás má na starosti, především za její rady a pomoc.

Tak to jsme my – rodina Hamtilů.

DIVOKÝ KLUB S DIVOČÁKY,

...aneb jak jsme slavili DEN ZEMĚ. Na dubnovém klubu se sešla opět veselá parta dětí s organizátory akce z Rozumu a Cítu a dobrovolníky. Den Země jsme se rozhodli tentokrát „oslavit“ v přírodě, a to i proto, aby dospěláci měli klid na probírání dalšího zajímavého klubového tématu. Počasí nám přálo, a tak se naše skupina neohroženě odebrala k nedalekému lesu. Naším záměrem bylo užít si jarní přírodu a také jsme chtěli lesní aktivitou vzdát hold naší matičce Zemi. Pro děti jsme měli vymyšlený úkol, aby z nasbíraného přírodního materiálu vytvořili obrázek naší planety Země. Děti byly tentokrát hodně živé a neposedné, proto jsme je nejdříve nechali vyběhat a zahrát si několik dětských her. Poté

jsem se rozdělili do skupinek a každý „tým“ dostal svůj úkol. Jedni sbírali šišky, jiní piliny, suché listí, další větvičky, lesní plody, jedna skupina stavěla z kůry domeček. Z nasbíraného materiálu jsme společně vytvořili jakousi „mandalu“, která znázorňovala jednotlivé světadíly, moře, pouště, hory, domov – byla to naše planeta Země. Obrázek se moc hezky povedl a my jsme si jej obdivně prohlíželi. A pak najednou, navzdory naší hlučnosti, vyrazilo z křoví vzdáleného asi tak 30 metrů sele divočáka. V tom momentě již našťěstí bylo naše dílo hotovo. Rychle jsme popadli všechny děti a vydali se na hromadný ústup z lesa ven. Netoužili jsme po setkání se zbytkem prasečí rodinky. Doufejme, že divočáci alespoň ocenili náš umělecký záměr a snad si i na naší „mandale“ trochu pochutnali :-)

Petra Štětková

NADAČNÍ FOND ROZUM A CIT

JIŽ PATNÁCT LET JSME S VÁMI

Nadační fond mnohým z Vás průběžně pomáhá již od svého založení. Naše vzájemná spolupráce nás všechny obohatila. Máme radost z toho, když se nám společně podaří vyřešit např. problém s nákupem zdravotnických potřeb, nebo financovat volnočasové aktivity dětí. Zůstávají za námi stovky potřebných projektů. Děkujeme vám všem za projevenou důvěru. Protože nemůžeme vyhovět všem žádostem, které nám přicházejí, rozhodli jsme se v letošním roce podporovat především nové rodiny, se kterými jsme ještě v kontaktu nebyli a také pěstouny prarodiče, kteří mají finanční prostředky na výchovu dětí velmi omezené.

Ale nadále můžete využívat naše akce a telefonní linku. Rádi se s Vámi opět setkáme nebo se jen dozvíme, co se u Vás doma nového událo.

Na druhé pololetí tohoto roku připravujeme nové zajímavé projekty, kterými chceme díky našim laskavým dárcům podporovat děti na technických školách, děti, které by rády svůj volný čas využily hraním na nějaký hudební nástroj. Budeme také nadále přispívat na zdraví dětem, například přispěvky na zubní rovnátka.

Ani v létě nezahlíme. Koncem června nás čeká setkání pěstounských rodin v Praze, náš tradiční „parník“. Od 18. do 20. července proběhne na Strnadovském mlýně výtvarný kurz pod vedením Zuzany Hášové. Dne 25. července organizujeme Výtvarnou dílnu na Vysočině a v září nás čeká tradiční setkání pěstounů v Moravském krasu. Přijďte se k nám.

Ozvěte se nám, pokud Vaše dítě studuje školu s technickým zaměřením. Napište nám také, jak jste Vy prožívali výchovu přijatých dětí a co byste chtěli vzkázat novým budoucím žadatelům o náhradní rodinnou péči. Jak nové členy vaší rodiny vnímaly Vaše biologické děti? Jaké radosti Vám Vaše role pěstouna přináší, či naopak, v čem vidíte pomoc a podporu do budoucna? Vaše zkušenosti nás zajímají, rádi bychom byli nadále Vašimi partnery, proto potřebujeme znát Vaše názory a zkušenosti z běžného denního života. Jen tak můžeme pokračovat v práci, kterou máme rádi a víme, že i Vám pomáhá. Díky nasazení spolupracovníků se nám daří reagovat na Vaše aktuální potřeby.

Hledají vaše děti brigádu na prázdniny? Zapojte se spolu s námi do prodeje magnetek v ulicích Vašeho města. Máte-li zájem, pište na deti@rozumacit.cz. Vše vysvětlíme. Zůstaly za námi stovky krásných projektů a ještě mnoho dalších čeká na svoji realizaci.

Marie Řezníková
Ředitelka NF

Ještě se s Vámi podělím o jeden z hezkých dopisů.

„Když nám naše dcera oznámila, že na škole začala hrát na klavír, pouсмáli jsme se, v 11 letech začínat, to nebude žádná velká sláva. Klavíru nemaje, nemohli jsme sledovat její případné úspěchy. Po půl roce nám sdělila, že hraje Vivaldiho a Beethovena. Lámalí jsme se smíchy, neboť - klavíru stále nemaje - nemohli jsme si toto, podle nás přehnané tvrzení ověřit. O vánocích jsme se, jako vždy sešli u dcery, zeť hrál na kytaru, na klavír, my pěli koledy a najednou nás napadlo: teď si tě vyzkoušíme! Kristinka sedla ke klavíru a zahrála Vivaldiho, Beethovena a další melodie. V zeťovi se rázem projevil duch umělce a zvolal: Já ti ten klavír půjčím!! Což byla oběť největší, neboť ho potřebuje ke své práci.

Od té chvíle jsme měli od naší zlobivé dcery pokoj. Emoce si vybíjela na klavíru, neřvala na nás, dokonce po nás přestala házet nádobím, botami a podobně. Mladší dcera se nechala inspirovat a začala také zkoušet prstíky. Zdálo se, že je všechno zalité sluncem, celé prázdniny domem zněli naši hudební klasikové, ale co čert nechtěl, koncem prázdnin milý klavír začal stávkovat. Jeho křehká nervová soustava zřejmě nevydržela nápor našich miláčků. Pravda, nebyl z nejmladších, zeť si ho kupoval dávno před svatbou. Prostě najednou se rozhodl, že už je toho dost!! Co teď? Kristinka už byla přihlášená do hudební školy, měla cvičit, zeť ho také potřeboval, ale chyběly finance. Se lstivostí sobě vlastní se maminka vplížila na stránky nadace Rozum a Cít, zkoumaje, dávají na klavíry nebo nedávají? A jestli dávají, tak kolik? Mamka si dodala odvahy a zavolala hodné paní do nadace a ejhle, dozvěděla se dobrou zprávu – penízky možná budou!!!

Ale neúprosný čas tlačil, dcera chtěla cvičit, zeť potřeboval pracovat, nezbylo než situaci urychleně řešit. Rodiče spolu se zetěm zašli do prodejny hudebních nástrojů a okukovali nástroje. Maminka by brala ten nejlevnější, hlavně, aby to bylo brzy, ale zeť umělec se zhlédl v krásném nástroji za 17.000,- Kč.

Ach, plakal, těch funkcí!!! A těch kláves!!! A ten design!!! Kde na to vzít a nekrást? Dali hlavy (a peněženky) dohromady, něco chybělo, zapůjčila hodná babička a kamarád (ještě existují i bohatí kamarádi!) a klavír se mohl koupit. I sluchátka a stojánek. Obě dcery šlely, zeť rovněž, dokonce se musel udělat rozvrh hodin, jinak by milý klavír snad byl přetržen a zesnul v rozkvetu svého mladého života. Zkrátka, vše bylo zalité sluncem, jenom maminka si v bezesných nocích řkala, takhle se zadlužit, co když to s hodnou paní z nadace nevyjde, ach jo, ach jo...

Ale jak to bývá v pohádkách – konec dobrý, všechno dobré!!! Díky hodné paní a všem hodným lidem, kteří jí pomáhají, za pár dní se penízky objevily! Mamince až ukáply slzy vděčnosti, vše dobře dopadlo, v rodině už zase vládne klid a celý domem zní hudba. Vše je zalité sluncem a to vše i díky ROZUMU A CITU!"

Pěstounka Jaroslava Kudličková

NENÍ VÍKEND JAKO VÍKEND, ANEB KDY MAJÍ PĚSTOUNI OPRAVDU VOLNO?

Volno pěstounů není, dle mého, za přítomnosti dětí jaksi realizovatelné. Kdo to umí, ať dál nečte. Ovšem i když podstoupíte větší či menší martýrium příprav a balení a zamáváte dětem na nějakém místě, kde je dočasně svěříte jiným dost důvěryhodným osobám, kterým jste se snažili alespoň trochu vysvětlit některá specifika vašich ratolestí, není ještě vyhráno.

Nicméně dejme tomu, že se vše nad očekávání vydaří a vy si podle svého báječně užijete jeden a půl až skoro dva dny volna. Jak? Inu, každý z nás je jiný.

Volný čas vypršel a je třeba děti vyzvednout. Jaké bude setkání? Budou radostné, odpočaté, vyřádkné? A co vám budou vyprávět? Teď hned a honem a všichni najednou. A později? V soukromí? Mezi čtyřma očima? „Mami, my jsme se s klukama dívali na báječný film. To ti byla legrace. Oni tam měli motorovou pilu a tou uřezávali ostatním ruce, nohy, taky hlavu, krev stříkala po zdech okolo...“ Visí na vás očima a vy víte, že volá o pomoc. Že chce říct: „tohle jsem nikdy vidět nechtěl, ale všichni kluci se koukali, vedoucí nikde a tak jsem musel taky.“ A jindy chce, abyste mu znovu potvrdili, že kouřit opravdu není dobré, a chce od vás načerpat sílu, aby příště odolal, nebo třeba znovu odolal. A jindy je to o sexu, stydí se o tom mluvit, ale zase si to bez vás neutřídí a nesrovná a nezpracuje to – vždyť na mobilu se dá dneska koukat na kdeco a kluci tam ty mobily měli. A vy přemýšlíte, jestli to vlastně stálo za to. Časem posíláte děti na ty akce prostě proto, že potřebují být s ostatními a vy to už pak doma nějak zvládnete, ale budete vědět, že o síly, které načerpáte, následně zase přijdete.

Možná ale jednou sáhnete po nabídce Rozumu a Citu, která se Odlehčení přímo jmenuje. Zjistíte, že ani nemusíte moc vysvětlovat, protože jejich pracovníce vědí. Taky zjistíte, že specifika vašich svěřenců se v této skupině vlastně ani jako specifika nejeví. Vaše obavy, jak to tam ten můj, ta moje, ti mí zvládnou, ještě před odjezdem poklesnou na překvapivě nízkou úroveň.

Po příjezdu mluví naše děti vždycky vášnivě a samozřejmě všechny najednou. Program byl prostě úžasný. „Tady jsme byli, tohle jsme hráli, věděla jsi že...“ Pokud později přece jen dojde na vážnější témata, mohou být o situaci dětí jakožto dětí náhradních. Vždycky to bylo k užitku, protože tato témata nejsou u nás tabu. Dokonce jsme se na ně mohli třeba i připravit předem na základě avíza od vedoucích. Naše děti byly na těchto pobytech několikrát. Nikdy jsme je pak nemuseli hojit, srovnávat či posilovat na sebedůvěře. Takže to, do jaké míry si odpočineme, zůstalo a vždy znovu zůstává jen a jen na nás.

Díky Katko a spol.

Pěstounka Blanka Wichterlová

DĚKUJEME DÁRCŮM

Občanské sdružení Rozum a Cit poskytuje již standardní komplex služeb pěstounským rodinám v celé ČR (poradenství, odlehčení, doprovázení a organizace vzdělávacích akcí pro pěstounské rodiny a sociální pracovníky OSPOD) financované zejména z prostředků **MPSV, Nadačního fondu J&T** a firemních dárců.

Od ledna letošního roku probíhá několik speciálních projektů financovaných z různých nadací a nadačních fondů. Pro představu o těchto projektech uvádíme jejich přehled se stručným popisem. Projekty jsou řazeny dle jejich finanční náročnosti.

- Jedním z hlavních partnerů projektu **Bezpečný začátek – podpora „připoutání se“ dětí přijatých do náhradních rodin** je **Nadace OKD**, která přispěla částkou 300.000,- Kč. Tento projekt byl zahájen již 15. 6. 2011, termín ukončení projektu je stanoven na 15. 6. 2012. Projekt se zaměřuje na děti v okamžiku, kdy přecházejí ze zařízení ústavní výchovy do náhradních rodin. Jedná se o děti, které si s sebou nesou různá traumata (např. týrání, zneužívání a psychickou deprivaci), často jde o děti jiného etnika a také o děti se zdravotním či mentálním handicapem. Cílem projektu je podpořit v maximální možné míře jejich „připoutání se“ k náhradní rodině tak, aby byla podpořena stabilizace, pozitivní rozvoj, psychické zdraví, samostatnost dětí a zároveň byla podpořena rodina jako celek. Projekt realizujeme ve spolupráci s Občanským sdružením Šafrán dětem, jelikož pracovníce navazují s dětmi kontakt již v ústavním zařízení a připravují je na příchod do rodiny.

- Další dva projekty se zaměřují na příbuzenské pěstounské rodiny. Projekt **Nejste na to sami!** - je realizován díky **Nadaci Terezy Maxové dětem**, která na projekt přispěla částkou 300.000,- Kč. Smyslem projektu je podpora příbuzenských pěstounských rodin a to realizací víkendových setkání (terapeutického víkendu pro celé pěstounské příbuzenské rodiny, jednoho víkendu pouze pro děti z příbuzenských pěstounských rodin a jednoho vzdělávacího víkendu pro příbuzenské pěstounské rodiny), dále organizací pravidelných setkání terapeutické svépomocné skupiny. V rámci tohoto projektu bude také vydána odborná příručka na téma „Vztahový labyrint v náhradní rodině – hledání cest příbuzenské pěstounské péče“.
- Hlavním partnerem projektu **„Z prarodiče rodičem“ – komplexní podpora příbuzenských náhradních rodin** je **Nadační fond Albert**, který se podílí částkou 300.000,- Kč. Služby (doprovázení a poradenství) jsou rodinám nabízeny především s ohledem na jejich možné ohrožení vzhledem k připravované novele zákona o sociálně-právní ochraně dítěte, díky které je zatím nejisté, zda budou mít prarodiče - pěstouni nárok na finanční podporu v takové míře, jako jiní pěstouni. I když se jedná o největší skupinu náhradních rodičů, nedostává se jim podpora od státu a hrozí častější selhávání jejich péče. Projekty věnující se této cílové skupině nejsou v současné době v rámci ČR realizovány, a tak má tento projekt velký význam pro zvýšení společenského zájmu o tuto problematiku a následně pro její systémové řešení.
- Roční projekt **Podpora náhradní rodinné péče s Rozumem a Citem** - hlavním finančním partnerem je **Nadace Terezy Maxové dětem**, která se podílí částkou 100.000,- Kč. Smyslem projektu je vzdělávání pracovníků OSPOD a osvětová činnost v souvislosti s připravovanou novelou zákona o sociálně-právní ochraně dětí. V rámci projektu jsou kontaktována pracoviště OSPOD ve Středočeském kraji s cílem navázání užší spolupráce. Pro tyto pracovníky jsou realizovány vzdělávací semináře a výcviky, facilitovány případové konference, pro potenciální pěstouny budou pořádány besedy v mateřských centrech. V průběhu letošního roku bude vydána odborná příručka na téma pěstounské péče, natočeno a vyrobeno edukační DVD a ale šířena osvěta na zvýšení společenského kreditu náhradní rodinné péče.
- Projekt **Výchovně - vzdělávací pobyty pro mladistvé v náhradní rodinné péči** realizovaný v průběhu roku 2012, hlavním finančním partnerem je **ING Bank Fond Nadace Terezy Maxové dětem** podílející se částkou 50.000,-Kč. Projekt spočívá v realizaci jednoho výchovně - vzdělávacího pobytu pro mladistvé vyrůstající v náhradní rodině na téma finanční gramotnost a dvou terapeuticko - vzdělávacích pobytů s arteterapií. Projekt je určen mladistvým vyrůstajícím v NRP a má jim pomoci orientovat se jednak v praktických otázkách (téma finanční gramotnosti) a jednak ve vztahových

otázkách (téma biologické rodiny, náhradní rodiče, sourozenecké vztahy s biologickými i přijatými dětmi náhradních rodičů apod.).

- Hlavním finančním partnerem projektu **Terapeutický víkend s muzikoterapií pro pěstounské rodiny** je **Nadace České spořitelny**, která se finančně podílí částkou 20.000,- Kč. Cílem projektu je realizace terapeuticky zaměřeného víkendu pro celé náhradní rodiny s muzikoterapií v průběhu května 2012 v Opatství Želiv.
- Roční projekt **Asistenční služba autistickému Máriovi** je plně financován z projektu **Pomozte dětem!** organizovaný Českou televizí a Nadací rozvoje občanské společnosti, a to částkou 19 950,- Kč. V rámci tohoto projektu se Mário zúčastnil letního tábora a po celý školní rok 2011/2012 se mu během odpoledních aktivit věnuje cca 1 hod denně asistentka.

DĚKUJEME

náhradním rodinám za aktivní zájem o vzdělávání a služby podporující děti vyrůstající v jejich rodinách!

ZA SPOLUPRÁCI DĚKUJEME PŘEDEVŠÍM:

Středisku náhradní rodinné péče a PhDr. Věduně Bubleové, Mgr. Pavlu Koptovi, PaedDr. Michaelu Chytrému, PhDr. Jeronýmu Klimešovi, Ing. Janu Bartoškovi, Dáše a Vráťovi Kratochvílovým, Občanskému sdružení Hyperaktivita a Mgr. Terezii Pemové, OSPOD v Říčanech a Mgr. Evě Šperlové a Michaela Šlajzové, Občanskému sdružení Remedium a Mgr. Janě Herbst, Mgr. Petře Krupičkové, Mgr. Kamile Kudlvasrové, Občanskému sdružení Šafrán dětem, Mgr. Rastislavu Pacákoví, Mgr. Karolíně Koubové, Mgr. Jolaně Fořtové, MUDr. Janě Schmidtové, Mgr. Petru Štěpánkovi, Bc. Jakubu Kabičkovi, Mgr. Tereze Gardiner, PhDr. Janu Šiklovi PhD., Občanskému sdružení Velký vůz, Občanskému sdružení Letní dům, Mateřskému centru Veverka a dalším spolupracovníkům a lektorům.

ZA FINANČNÍ PODPORU NAŠICH PROJEKTŮ DĚKUJEME:

Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, Magistrátu hl. m. Prahy, Nadačnímu fondu J&T, Nadaci Terezy Maxové dětem, Nadaci OKD, TPA Horwath Notia Tax s. r. o., Nadaci rozvoje občanské společnosti, Nadačnímu fondu Albert, Nadaci České spořitelny, nadaci NROS, Nadaci Veolia a dalším dárcům.

NADAČNÍ FOND J&T

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ za dlouholeté partnerství a finanční podporu našich projektů patří Nadačnímu fondu Rozum a Cít.

Za finanční a jinou podporu děkujeme také firmám
**ICP, s. r. o., EPI-Centrum, s. r. o., Arton, s. r. o., Sudop Praha, a. s.,
Metroprojekt, a. s.**

**Občanské sdružení Rozum a Cít získalo status organizace uznané
Ministerstvem práce a sociálních věcí** na období 2010–2012 pro činnost
v oblasti prarodinných aktivit!

**Jako ústřední orgán přispívá Ministerstvo velkým podílem na realizaci
našich aktivit.** Těto podpory si velice vážíme a doufáme, že bude pokračovat
i v následujících letech.

rozum
a cit

ZPRAVODAJ

LÉTO 2012

Foto: Marian Srpoň © Seminář o komunikaci a dotykové terapii

Občanské sdružení Rozum a Cit

Trvalé sídlo: Jablonského 639/4, 170 00 Praha 7

Korespondenční adresa: Na Výsluní 2271, 251 01 Říčany

ČÚ: 268043028/5500

IČ: 70828181

www.rozumacit.cz